

Úvod

Ubehol ďalší rok naplnený zaujímavými, niekedy až vzrušujúcimi udalosťami v domácej aj zahraničnej vysokej politike, ale aj rozbehnutým kolotočom denných udalostí, ktoré sa odohrali v našich domácich pomeroch alebo v blízkom okolí. Mnohé dni zaregistrujeme a zabudneme na ne v zhone denných povinností v práci či doma, iné nám utkvajú v pamäti na dlhší čas, niektoré nezabudneme nikdy – úmerne miere, akou sa nás dotkli a akú stopu v našich životoch zanechali.

V roku 2018 možno skonštatovať, že obecné udalosti a dianie v obci možno niekedy prevýšili záujmom aj udalosti celoštátne alebo aj svetové. Niet sa čomu diviť – viac si všímame veci okolo seba, ktoré sa nás bytostne dotýkajú, i keď najčastejšie vychádzajú z kontextu globálneho diania. Za najvýznamnejšiu udalosť obecného rozmeru vždy považujeme komunálne voľby, ktoré rámcujú smerovanie našej obce na ďalšie 4 roky v hospodárskej aj spoločenskej sfére. Už viac rokov sa osadenstvo obecného zastupiteľstva mení spravidla zmenou niekoľkých osôb a mien, časť poslancov zostáva na svojom poste aj viac volebných období. Preto sa v zásade nemení ani zameranie činností v našej obci a jej smerovanie, ktoré je vytýčené na viac rokov dopredu a kontinuálne ho plní ďalšie obecné zastupiteľstvo. Výsledkom je pohľad na obec zvonka, pri prechádzke po jej uliciach, ale aj pri hodnotení jednotlivých oblastí verejného života našej obce.

Sledujeme vždy využívanie finančných zdrojov, výstavbu, ale aj sociálne postavenie obyvateľstva, možnosť kultúrneho a spoločenského vyžitia či prístup ku vzdelaniu. Vidíme veci nové, ktoré nám za rok pribudli, tí vnímavejší však registrujú najmä to, čo by sa pre všeobecný pokrok malo zlepšiť, odstrániť, a najžiadanejší sú tí, ktorí prídu a povedia na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, či len tak, v rozhovore, čo a ako treba urobiť, či zariadiť. Máme našťastie aj takýchto obyvateľov obce a potešiteľné je, že sa ich dosť nájde aj v mladšej generácii dnešných štyridsať- a tridsiatnikov. Nevytvárajú hodnoty iba vo svojom zamestnaní, ale ocitajú sa aj vo vedení firiem, v štátnej správe aj samospráve. A tak je to správne, postupne sa treba pripravovať na výmenu generácií s cieľom múdro a dobre spravovať spoločnosť ľudí na rôznych úrovniach.

Najmenší pohyb je vždy v oblasti hospodárskeho vývoja obce, dopravy, naopak, rozsiahlejšie zmeny sa týkajú sociálneho postavenia obyvateľov, niekedy aj výstavby, no najviac nás poteší spoločenský život našich občanov, ktorý sa zameriava najmä na kultúrne alebo športové vyžitie, možnosti navštevovania rôznych podujatí s cieľom obohatiť vedomosti ľudí aj získať základné poznatky a vzťah k náučným odborom vedy, techniky, umenia.

Každý rok môžeme v prehľade prežitých udalostí posúdiť, či majú občania naozaj možnosť splniť si svoje predsavzatie, alebo sa aspoň zúčastňovať verejného života v obci.

1 Politické pomery

1.1 Oslavy

Rok 2018 označujú niektorí politici, historici a verejní činitelia za tzv. „osmičkový“ z hľadiska prevratných udalostí. Niektoré z nich sme si pripomenuli aj v tomto roku.

Dňa 11. novembra 2018, v nedeľu dopoludnia, sa krátko po 11. hodine rozozvučali zvony na katolíckom aj evanjelickom kostole, aby sme si takto symbolicky všetci pripomenuli obeť z 1. svetovej vojny. Z miestneho rozhlasu zazneli jemné tóny na počesť tejto udalosti – ukončenia 1. svetovej vojny, nazývanej aj Veľká vojna. Občania si mohli vypočuť rozhlasovú reláciu venovanú všetkým, ktorí sa tejto vojny nedobrovoľne zúčastnili, a najmä spomienke na 25 obetí z našej obce, našich rodákov alebo aj rodinných príslušníkov, ktorí padli na frontoch v rôznych častiach bojujúcej Európy. Ich mená sú zvečnené na pamätnej tabuli umiestnenej pred rímsko-katolíckym kostolom. Pri tejto príležitosti – 100. výročí ukončenia dovtedy najväčšieho vojnového konfliktu na svete – položili k nej predstavitelia obce a spoločenských organizácií vence.

Oveľa väčší rozsah a charakter mali oslavy 74.výročia vypuknutia SNP. Ich organizátori – obec a spoločenské organizácie – stanovili ich termín na 1. september 2018 a spojili ich s ukážkami bojov počas SNP a 2. svetovej vojny, ktoré predviedli členovia klubov vojenskej histórie pod názvom História bojov SNP 2018. Takáto akcia sa konala už po štvrtýkrát a získala si nemalú popularitu – pri dobrej príprave a propagácii sa týchto ukážok bojov zúčastňuje stále väčší počet divákov nielen z našej obce, ale mnoho chodí aj z okolitých dedín a miest. Čo je potešujúce, že podujatie navštevujú aj rodiny s deťmi a mladí ľudia, ktorým treba pripomínať nebezpečenstvá vojny.

Samotné oslavy 74. výročia SNP začali vlastne už v piatok 31. augusta pred Pomníkom SNP v strede obce, kde sa zišli na slávnostnom akte položenia vencov k pomníku predstavitelia miestnej samosprávy, členovia ZO SZPB v Zemianskych Kostolčanoch a ďalší občania, aby si vypočuli básne, piesne a príhovor starostky obce Ing. Školíkovej.

Na druhý deň, v sobotu 1. septembra 2018, sa odohrávala druhá časť osláv 74. výročia SNP akciou s názvom História bojov SNP 2018. Účinkujúci aj diváci sa v odpoľudňajších hodinách schádzali v priestoroch pod Hôrkou, priliehajúcich k Ul. B. Němcovej. O 15. hodine začali ukážky bojovej činnosti v prevedení členov klubov vojenskej histórie zo Slovenska aj zo zahraničia. Prítomní diváci mali dilemu, čomu skôr venovať pozornosť – či skupinám zobrazujúcim nasadenie armád – vojakov aj partizánov – alebo sledovať činnosť vojenskej techniky z obdobia druhej svetovej vojny, z ktorej zaujal najmä tank T-34. Každý ročník prezentácie bojov SNP doteraz priniesol niečo nové, čím prekvapil návštevníkov, tentoraz to boli boje vo vzduchu v predvedení 4 lietadiel, ktoré diváci sledovali doslova s úžasom a ocenili odvahu aj zručnosť pilotov z Aeroklubu Košice.

Prítomných okolo 3000 divákov z obce či blízkeho alebo vzdialenejšieho okolia si vychutnalo aj krásne letné počasie, ktoré navodilo príjemnú atmosféru, a tak zostali posedávať pri stánkovom občerstvení v družných rozhovoroch s priateľmi a známymi ešte dlho po ukončení pripraveného programu. Ako vždy, aj teraz si záujemcovia hlavne z radov detí mohli prezrieť, ba aj vyskúšať zbrane, muníciu, odfotografovať sa s vojakmi aj technikou, chlapci prehľadávali terén a zbierali prázdne nábojnice.

Akciu zorganizovala obec prostredníctvom jej vedenia a zamestnancov obce, Komisie kultúry, vzdelávania a športu pri OZ, Komisie ekológie, životného prostredia, ochrany verejného

poriadku a dopravy pri OZ, spoločenských organizácií v obci – ZO JDS, ZO SZPB a hlavne Klubov vojenskej histórie, ktoré vyslali spolu 111 účastníkov zo Slovenska, Čiech a Slovinska.

1.1.1 Memoriál kpt. Adolfa Weinholda

K oslave výročia SNP neodmysliteľne patria významné osobnosti z čias bojov v SNP a 2. svetovej vojny, u nás je to bývalý veliteľ vojenskej posádky v Zemianskych Kostol'anoch kpt. Adolf Weinhold. Naša obec a jej obyvatelia na túto osobnosť nezabúdajú a každoročne si ho pripomínajú aj prostredníctvom športovej akcie – Memoriálu kpt. Adolfa Weinholda, v tomto roku zorganizovali už jej 3. ročník. Organizátori – Vojenský útvar 1056 Zemianske Kostol'any, Zväz vojakov SR – klub Horná Nitra, mesto Partizánske, obec Zemianske Kostol'any a Spoločnosť M. R. Štefánika – pozvali súťažiacich dňa 27. apríla 2018, v piatok dopoludnia, do priestorov VÚ 1056 Zem. Kostol'any. Ešte pred samotnými súťažami si pripomenuli kpt. Weinholda položením venca k pamätnej tabuli na budove VÚ a potom sa už mohli účastníci podujatia venovať jednotlivým kategóriám súťaží – v behu, cyklokrose a v pochode. V kategórii beh bol úspešný náš obyvateľ Tomáš Benko, v cyklokrose súťažila Oľga Oršulová, najpočetnejšia bola kategória pochod, kde boli zapojení aj členovia ZO SZPB a žiaci 9. ročníka ZŠ Zem. Kostol'any. Táto športová akcia si už za predchádzajúce ročníky získala svojich priaznivcov a zapája sa stále viac účastníkov z radov verejnosti.

1.1.2 Ocenenie monografie obce

Každý rok vyhlasujú organizátori – Regionálne kultúrne centrum (RKC) v Prievidzi, Katedra manažmentu kultúry a turizmu Filozofickej fakulty UKF v Nitre, Obec Sebedražie - súťaž pod názvom Mjartanovo Sebedražie. Jej cieľom je oceniť významné udalosti v spoločnosti, ktoré sa viažu k etnologickému výskumu. Naša obec prihlásila do súťaže monografiu, ktorá vyšla pod názvom Zemianske Kostol'any Dedina s bohatstvom minulosti a prítomnosti v roku 2016. V kategórii prác profesionálnych výskumníkov sa naša publikácia umiestnila na 1. mieste, získala Cenu Jána Mjartana, ktorú prevzala starostka obce Ing. Jana Školíková na slávnostnom vyhodnotení, ktoré sa konalo dňa 7. 10. 2018 v Sebedraží.

2 Verejnospoločenský život

Veľkú aktivitu zaznamenávame každý rok v oblasti verejného a spoločenského života v našej obci. S potešením možno konštatovať, že návštevnosť týchto podujatí je stále väčšia, príčinou je asi aj to, že sa vyberajú a organizujú akcie prítlačivé pre obyvateľov a na druhej strane sa naučili zaujímať sa o to, čo sa okolo nich deje. Na organizácii verejného života sa podieľajú tak členovia samosprávy, ako aj rôzne spoločenské organizácie a spolky. Podujatia pre obyvateľov sú zamerané na kultúrnu, vzdelávaciu aj športovú činnosť a ich cieľom je pozdvihnutie všeobecného rozhl'adu a vedomostnej úrovne našich občanov.

2.1 Samospráva

2.1.1 Voľby do samosprávnych orgánov obcí

Rok 2018 bol podstatný pre každú samosprávu na Slovensku – na deň 10. november 2018 boli totiž vyhlásené voľby do obecných samospráv. Volili sme starostu a 9 poslancov do obecného zastupiteľstva. Na záver funkčného obdobia doterajšieho zastupiteľstva pozvala starostka obce Ing. Jana Školíková členov OZ aj členov komisií pracujúcich pri OZ z radov občanov aj zamestnancov obce do obradnej miestnosti ZPOZ, aby sa im úprimne poďakovala za 4 roky aktívnej práce pre obec a jej občanov vo volebnom období rokov 2014 – 2018.

Jediné predvolebné zhromaždenie s predstavením kandidátov na starostu a poslancov OZ do obecnej samosprávy sa konalo dňa 7. novembra 2018 v DK SNP. Doterajšia starostka obce kandidujúca aj pre ďalšie obdobie na ten istý post zhodnotila uplynulé volebné obdobie v oblasti výstavby, kultúry, sociálnej, bezpečnostnej situácie, školstva, čerpania finančných prostriedkov. Vystúpenie starostky obce bolo sprevádzané fotoprojekciou zobrazujúcou fotodokumentáciu zo života obce za roky 2014 – 2018. Zhromaždeným občanom sa predstavili kandidáti na poslancov OZ : M. Adámik, B. Bajgar, P. Hurtiš, V. Matejov, V. Oršula, B. Pilchová, M. Pleško, I. Plachá, E. Lesáková, D. Šestáková, M. Šurinová. Zhromaždení občania mali možnosť sa občerstviť ponúkaným drobným pečivom a pohárom vína.

Dňa 10. novembra 2018 – v sobotu – v dobe od 7. do 22. hodiny sa otvorili priestory veľkej sály v dome kultúry pre voličov, aby odovzdali svoje hlasy pre kandidátov na starostu obce a poslancov do miestnej samosprávy.

Okrskovú volebnú komisiu tvorili:

Barbora Milová – predseda
Emília Semaníková – člen
Alexandra Brtková - člen
Lukáš Matejov – člen
Lucia Šurinová – člen
zapisovateľka Erika Matejovičová.

Zo zápisnice z komunálnych volieb 2018 čítame:

Počet voličov zapísaných v zozname voličov.....	1464
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	573 39,13 %
Počet platných hlasovacích lístkov pre voľby do obecného zastupiteľstva	557
Počet platných hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce	501

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva podľa poradia na hlasovacom lístku:

1. Ing. Bronislav Bajgar, SMER – SD	359 hlasov
2. PaedDr. Ivana Plachá, PhD, KDH	343 hlasov
3. Vladimír Matejov, KDH	314 hlasov
4. Daniela Šestáková, NEKA	291 hlasov
5. Milan Adámik, NEKA	288 hlasov
6. Ing. Eva Lesáková, NEKA	279 hlasov
7. Valent Oršula, SMER -SD	276 hlasov
8. Mgr. Miroslava Šurinová, SPOLU – občianska demokracia	259 hlasov
9. Mgr. Peter Hurtiš, NEKA	233 hlasov

Náhradníci:

1. Bohdana Pilchová, NEKA	229 hlasov
2. Milan Pleško, NEKA	179 hlasov

Za starostku obce bola zvolená Ing. Jana Školíková, ktorá kandidovala sama, hlas jej dalo 501 voličov.

2.1.2 Ustanovujúce zasadnutie OZ

Dňa 27. novembra 2018 sa v DK SNP konalo prvé ustanovujúce zasadnutie nového obecného zastupiteľstva s programom:

- oznámenie výsledkov voľby starostu obce a volieb do obecného zastupiteľstva
- zloženie sľubu novozvoleného starostu obce
- zloženie sľubu poslancov OZ
- vystúpenie starostky obce
- oznámenie starostky obce o určení zástupcu starostky obce
- poverenie poslanca OZ, ktorý bude oprávnený zvolávať a viesť zasadnutia OZ
- zriadenie komisií OZ, voľba ich predsedov a členov
- schválenie sobášiacich z radov poslancov OZ
- delegovanie zástupcov do Rady ZŠ a Rady MŠ Zemianske Kostolany

Program bol doplnený procesnými a administratívnymi bodmi. Verejného zasadnutia OZ sa zúčastnilo asi 50 občanov.

OZ ustanovilo a schválilo nasledovné komisie:

- finančná – predseda Daniela Šestáková, člen Ing. Bronislav Bajgar,
- stavebná a územného rozvoja obce – predseda Milan Adámik, člen Vladimír Matejov.
- ekológie, životného prostredia, ochrany verejného poriadku a dopravy - predseda Mgr. Peter Hurtiš, člen Valent Oršula,
- kultúry, vzdelávania a športu – predseda PaedDr. Ivana Plachá, člen Ing. Eva Lesáková,
- sociálnych vecí a bytovej politiky – predseda Mgr. Miroslava Šurinová
- pre konflikt záujmov – predseda Ing. Bronislav Bajgar, členovia Vladimír Matejov, Mgr. Miroslava Šurinová, Milan Adámik.

Za sobášiacich z radov poslancov OZ zvolili PaedDr. Ivanu Plachú a Ing. Evu Lesákovú.

Zvolávaním a vedením rokovania OZ bol poverený Ing. Bronislav Bajgar, zastupovaním starostky obce bola poverená PaedDr. Ivana Plachá, do Rady ZŠ boli delegovaní PaedDr. Ivana Plachá, Milan Adámik, Mgr. Miroslava Šurinová, do Rady MŠ za zriaďovateľa pribudol Ing. Bronislav Bajgar.

2.2 Všeobecne záväzné nariadenia VZN

V roku 2018 schválilo OZ na svojich pravidelných zasadnutiach niekoľko Všeobecne záväzných nariadení (VZN):

VZN č. 1/2018, ktorým sa mení VZN č. 3/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi,

VZN č. 2/2018 o organizovaní miestneho referenda,

VZN č. 3/2018, ktorým sa mení VZN č. 1/2008 o výške príspevkov v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Zem. Kostol'any,

VZN č. 4/2018 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Zemianske Kostol'any.

Okrem týchto nariadení schválilo OZ niekoľko ďalších, nemenej dôležitých pre organizáciu práce obecného úradu a správu celej obce vo všetkých oblastiach. Najdôležitejšie rozhodnutia sa týkajú hospodárenia s finančnými prostriedkami, teda zostavenie, kontrola a úpravy rozpočtu obce na príslušný rok, nad ktorými bdie predovšetkým finančná komisia, ekonómka OcÚ aj hlavný kontrolór obce.

2.3 Rozpočet obce

Rozpočet obce na rok 2018 sa schvaľoval na zasadnutí OZ ešte v predchádzajúcom roku a v priebehu roku 2018 sa 4x schvaľovali zmeny rozpočtu podľa vývoja v hospodárení obce. Jeho príjmovú stránku tvoria položky a výnosy z daní, poplatkov administratívneho charakteru, z predaja tovarov, prenájmu majetku, transferov a grantov zo štátneho rozpočtu a ďalších drobnejších súm, ktoré pribúdajú na účty obce. Najvyššie sumy v roku 2018 priniesli dane z príjmov - vyše 670-tisíc eur, dane z nehnuteľností 489-tisíc a transfer z verejnej správy 307-tisíc. Spolu obec disponovala v roku 2018 sumou 1 milión 853-tisíc eur.

Výdavková strana má najvyššie sumy vynaložené na verejné služby – 422 600 eur, školské vzdelávanie – základné vo výške viac ako 416-tisíc, predškolské nad 219-tisíc eur a ďalšie služby pre školskú oblasť vyšli na viac ako 108-tisíc eur. Nižšie financie sa dávali na ochranu životného prostredia, bývanie, udržiavanie pamiatok, sociálne zabezpečenie, nákupy majetku hnutel'ného aj nehnuteľného, vypracovanie projektovej dokumentácie, splátky úverov. Celkom výdavky za rok 2018 dosiahli výšku viac ako 1 milión 667-tisíc eur.

Obec používala aj prostriedky, ktoré dostala do rozpočtu na základe žiadostí o pridelenie rôznych grantov. Tieto účelové prostriedky prišli z programu Obnovme svoj dom vyhláseného Ministerstvom kultúry SR. Obec podala žiadosti na čerpanie financií v projektoch smerujúcich k obnove kultúrnej pamiatky Obytná veža v miestnom parku a k obnove kultúrnej pamiatky Kišasonkin kaštieľ priliehajúcej k základnej škole. V prvom prípade získala obec 5000 eur, v druhom MK SR podporí zámer všetkých úkonov smerujúcich k obnove nehnuteľnosti sumou 10 000 eur.

2.4 Noc múzeí

V uplynulom roku siahli organizátori k novému podujatiu, ktoré sa u nás ešte nekonalo – otvorili sa brány kaštieľa pre verejnosť v naozaj neobvyklom čase – večer o 18. hodine. Do kaštieľa prichádzalo mnoho návštevníkov rôzneho veku, ktorí očakávali nové zážitky z predvádzaného programu, nevšednej atmosféry a pekne prežitého večera.

Tohtoročná Noc múzeí sa konala v piatok 18. mája 2018, program sa začínal už v odpoľudňajších hodinách. Na nádvorí kaštieľa vystúpili vo viacerých scénkach členovia šermiarskej skupiny Taurus z Martina. Predviedli niekoľko druhov historických zbraní, zápasy bojovníkov s prvkami sebaobrany pri osobných útokoch, zamorili nádvorie dymom zo strelných zbraní a výkrikmi bojovníkov pri stretoch so súpermi. V priľahlom parku si mohli hlavne deti skúsiť chytiť do rúk stredoveké zbrane a dozvedieť sa o manipulácii s nimi.

Členovia FS Domovina predviedli niekoľko scénok – znázorňovali nákup na stredovekom trhu, zaobchádzanie panej so slúžkami alebo tanec Rómov. Až do večerných hodín vyhrávala na nádvorí rímska kapela, pri ktorej si návštevníci mohli aj zatancovať až do večerných hodín. Medzi programom si mohli záujemcovia pozrieť výstavu obrazov – portrétov Kostolániovcov a príslušníkov iných šľachtických rodov, zapožičaných z Múzea Bojnice – ale aj vystavené obrazy z tvorby nášho občana Ing. Jozefa Kotlebu, ktoré zapožičala jeho rodina. V predajných stánkoch vyložili svoj tovar domáci predajcovia, ktorí ponúkali občerstvenie – pečené klobásky, koláče, syry, slané oplátky, nápoje.

Vydarené podujatie pripravila pre svojich občanov a návštevníkov obec – jej vedenie, poslanci OZ, členovia komisie pre kultúru, zamestnanci DK SNP.

2.5 Dni obce

Ďalšia zaujímavá a verejnosťou hojne navštevovaná akcia sú každoročné Dni obce, ktorých priebeh je rozvrhnutý do dvoch víkendových dní. V tomto roku začínali Dni obce 2018 v prvej etape v nedeľu 24. 6. dopoludnia, kedy bola o 10. hodine v rímsko-katolíckom kostole odslúžená svätá omša za obec a jej obyvateľov. Omšu celebroidal rím. – kat. kňaz Mgr. Marián Holbay, zúčastnila sa jej aj starostka obce Ing. Jana Školíková a časť poslancov OZ.

Na nedeľné odpoľudnie bol pripravený bohatý program pre občanov na zadnej terase DK SNP, no pre nepriaznivé počasie sa všetci – účinkujúci aj diváci – presťahovali do náhradných priestorov. Program si návštevníci pozreli v kinosále – po otvorení podujatia starostkou obce Ing. Školíkovou vystúpili s tancom dievčatá zo ZUŠ XOANA, deti z DFS Domovinka a FS Domovina, deti z MŠ Zem. Kostolany, spevák Juraj Hnilica, finalista súťaže Československo má talent 2015, súbor bicích nástrojov zo ZUŠ. L. Stančeka Prievidza. Predajcovia, ktorí ponúkali ozdobné predmety, hračky, koláče, zemiakové placky, syry a ďalšie mliečne a syrové výrobky, slané oplátky, spomienkové predmety z našej obce (pohľadnice, suveníry), sa presťahovali na prednú terasu a do vestibulu. Najhoršie dopadli tí, ktorí pripravili rôzne atrakcie pre deti - podľa toho, či pršalo, alebo dážď prestal, otvárali a končili prevádzku rôznych skákacích pomôcok, vodných bublín a ďalších, o ktoré mali deti záujem a striedavo ich používali, alebo sa schovávali pred dažďom. Páčilo sa im aj vystúpenie animátoriek z Divadielka z klobúka, takže napokon si každý mohol nájsť niečo zaujímavé a spríjemniť si nedeľné odpoľudnie aj napriek nepriaznivému počasiu vonku.

V sobotu 30. júna 2018 sa konala 2. etapa Dní obce 2018 na ihrisku TJ Slovan – futbalový turnaj, do ktorého nastúpili tradičné mužstvá : Horná a dolná kolónia, Dedina, Podhora s Kóreou, Domovina. Zvíťazili sa starí známi, nastúpili bývalí aj súčasní futbalisti, prišli aj povzbudzovatelia zo všetkých ulíc. Ako najlepší kolektív vyšiel napokon zo súbojov spojený tím ulíc Pod horou a Kórea, ktorí zdolali vo finále mužstvo Hornej a dolnej kolónie výrazným výsledkom 8 : 0.

Konečná tabuľka: 1. Podhora a Kórea

2. Horná a dolná kolónia
3. Dedina
4. Domovina

Súčasne s futbalovými vystúpeniami sa v areáli ihriska varilo v súťaži, kto navarí najchutnejší guláš. V tomto ročníku varili štyri súťažné kolektívy: Poslanci, Hasiči, Referentky, turistický oddiel Jaseň z Čerenian. Podľa hodnotenia poroty najlepší guláš navarili hasiči, ale ochutnávačom a divákom chutili aj vzorky všetkých kuchárov a všetky taniere zostali vyprázdnené. A organizátori, ku ktorým pribudli aj členovia výboru TJ Slovan, mali dobrý pocit z peknej, vydarenej akcie pre našich občanov.

2.6 Činnosť ZPOZ

Okrem komisií pracujúcich pri OZ vykonávajú činnosť pre obec aj ďalšie osoby ako dobrovoľní aktivisti pri rôznych akciách, alebo ako členovia rôznych aktívnych združení a skupín pomáhajúcich v práci obecným orgánom samosprávy. Jedným z týchto dobrovoľných aktívov je aj v našej obci ustanovený Zbor pre občianske záležitosti Človek človeku, ktorý má u nás už 65 rokov. Toto jubileum si pripomenuli súčasní aj bývalí členovia v slávnostnej atmosfére dňa 17. novembra 2018. Boli pozvaní do obradnej miestnosti ZPOZ v renesančnom kaštieli, kde sa im prihovorela starostka obce Ing. Jana Školíková, aby zhodnotila uplynulé desiatky rokov práce tých, ktorí boli a sú tu pre ľudí tejto obce a odovzdala im spomienkové darčeka.

Členovia ZPOZ spolu s hosťami zažili osobitné pocity pri udalosti, ktorá sa im ešte nenaskytla – oslavu 100. výročia narodenia našej občianky pani Štěpánky Smatanovej, ktorú pozvali do obradnej miestnosti dňa 2. júna 2018. Stredobodom pozornosti všetkých zúčastnených bola jubilatka – bystrá, čiperná, komunikatívna pani, ktorá bola veľmi milá a vzhľadom na dosiahnutý vek vo veľmi prekvapujúcej telesnej aj duševnej kondícii. Pani Smatanovú prišli k jej storočníci pozdraviť okrem rodiny aj poslankyne OZ, aj členky ZO JDS Zemianske Kostolany. Po podpísaní pamätnej knihy a blahoželaníach prítomných sa všetci zišli na malom slávnostnom posedení v prípravnej miestnosti ZPOZ.

Ostatní jubilanti boli pozvaní do obradnej miestnosti v troch termínoch, rodičia prišli s novonarodenými deťmi dvakrát ročne. V mesiaci marci sa vždy pozývajú pracovníci miestnych škôl z príležitosti Dňa učiteľov a tento rok 18. marca odovzdávala starostka obce Ing. Jana Školíková aj Cenu obce za rok 2017, ktorú na návrh poslancov a organizácií schválilo OZ dňa 4. 1. 2018:

Uznesenie č. 4/18 - Obecné zastupiteľstvo udeľuje – Cenu obce Zemianske Kostolany Helene Kováčovej, nar. 10. 2. 1950 za založenie a dlhoročné vedenie detského folklórneho súboru Domovina a obetavú prácu pri zachovávaní hmotného a historického dedičstva obce a regiónu.

Uznesenie č. 5/18 – Obecné zastupiteľstvo udeľuje – Cenu obce Zemianske Kostolany Folklórnemu súboru Domovina pri príležitosti 20. výročia vzniku za prácu pri uchovávaní a prezentovaní kultúrneho dedičstva obce Zemianske Kostolany a za spoluprácu na kultúrnych a spoločenských udalostiach v obci.

Uznesenie č. 6/18 – Obecné zastupiteľstvo udeľuje – Cenu obce Zemianske Kostolany speváckej skupine Borinka Jednoty dôchodcov na Slovensku, Základnej organizácii v Zemianskych Kostolanoch pri príležitosti 20. výročia vzniku, za prácu pri rozvoji kultúrnych a spoločenských aktivít seniorov v obci Zemianske Kostolany, prezentáciu obce a spoluprácu na kultúrnych a spoločenských udalostiach v obci.

V mesiaci júni sa členovia ZPOZ a vedenie obce vždy venujú deťom, ktoré končia dochádzku do základnej a materskej školy. Prídu v sprievode svojich rodičov, vo sviatočnom oblečení a nálade. V tomto roku sa 2. júna zišli v obradnej miestnosti aj manželské páry z našej obce, ktoré si pripomínajú okrúhle výročia uzavretia manželstva:

30 rokov – Ľuboš Šuňal a Mária, rod. Gondová

Ľuboš Milo a Dana, rod. Petrisková
40 rokov – Milan Kováč a Mária, rod. Oravcová
Jaroslav Oršula a Anna, rod. Fábryová
Štefan Camper a Marta, rod. Svítková
45 rokov – Anton Gašparovič a Ľudmila, rod. Zimmermanová
50 rokov – Milan Hrivnák a Ľudmila, rod. Jánošková
60 rokov – Ervin Puchart a Anna, rod. Vršková

2.6.1 Pamiatka zosnulých

V mesiaci novembri si všetci pripomíname svojich zosnulých príslušníkov rodín, priateľov, známych, ktorí nás navždy opustili v priebehu roka. 1. november 2018 bol venovaný pamiatke zosnulých, na ktorých sme si spomenuli v spoločnosti rodín, predstaviteľov obce i oboch cirkví a pri spoločnom tichom zamyslení a modlitbe si všetci spomenuli na tých, ktorých mali radi a ktorí už nie sú medzi nami. Na tomto smútočnom stretnutí sa prítomným prihovorela starostka obce Ing. Jana Školíková, básne predniesla PaedDr. Ivana Plachá, piesne zaspievala spevácka skupina ZPOZ s hudobníkom Mgr. Liborom Plevkom a náboženské obrady viedli kňazi Mgr. Marián Holbay z rímsko-katolíckej farnosti a Mgr. Emil Hankovský, kaplán z evanjelickej farnosti. Pri mene každého zosnulého v roku 2018, ktorých zoznam prečítala Viera Hulínyiová, zapálili kahanček ako spomienku na nášho občana a jeho život.

2.7 Dobrovoľný hasičský zbor

V druhej polovici roka 2018 sa v obradnej miestnosti konali ešte dve veľké akcie – dňa 29. septembra 2018 sa obradná sieň zaplnila mladými aj staršími mužmi v modrých uniformách – z príležitosti 130. výročia založenia hasičskej organizácie v našej obci boli pozvaní súčasní aj minulí členovia Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ), aby si toto významné výročie osobitne a slávnostne pripomenuli. Starostka obce Ing. Školíková vyzdvihla vo svojom príhovore celú generáciu obecných hasičov, ktorí so zánietením vykonávali túto dobrovoľnú službu pre spoluobčanov, udržiavali tradíciu svojich predchodcov, starali sa o hasičskú techniku, vychovávali dorast, chodili na súťaže, žili v družnom spoločenstve kolektívu, zasahovali pri rôznych nečakaných udalostiach, nielen pri požiaroch a povodniach.

Všetky roky neplynuli v rovnakej pohode a symbióze, niekedy sa vzťahy pokazili a utrpela tým najmä práca a chuť členov do nej. V roku 2015 však prišlo z iniciatívy orgánov obce - vedenia a poslancov OZ – k oživeniu činnosti DHZ a po usporiadaní pomerov v organizácii s výraznou podporou starostky obce a členov DHZ aj k vybudovaniu pevných štruktúr vo vnútri DHZ. V roku 2018 pracoval výbor v zložení:

predseda: Valent Oršula
veliteľ: Ladislav Tóth
tajomník: Mgr. Peter Hurtiš
pokladník: Ľubomír Mojžiš
revízor: Ing. Jana Školíková
preventívár: Andrej Pažický
hospodár: Peter Jankula
skladník: Milan Šuňal
referenti mládeže: Juraj Mlčoch, Adrián Bobok.

V októbri 2018 bola technika, s ktorou disponuje DHZ v obci, posilnená o dlho očakávané hasičské auto T 148, nie síce nové, ale po rozsiahlej oprave a modernizácii. V záujme vytvorenia stabilného kolektívu a najmä rozvoja záujmu o prácu hasičov u školskej mládeže zorganizovali

členovia DHZ prezentáciu svojej činnosti s praktickými ukážkami zásahu pri požiari pre žiakov miestnej základnej školy, aby spopularizovali činnosť hasičov a ich potrebnosť pre všetky oblasti hospodárstva.

Navonok sa naši hasiči môžu pochváliť aj novými uniformami, aj pracovným oblečením a výstrojom.

3 Politické strany, spoločenské organizácie, spolky, záujmové združenia

V zložení politických orgánov a politických strán v obci nedošlo k žiadnym zmenám, naďalej ostáva jedinou politickou stranou v obci Kresťansko-demokratické hnutie (KDH), ktoré má svoj výbor a svojich členov. Na čele politickej strany KDH v obci je Vladimír Matejov.

Oveľa aktívnejšie sú vo verejnosti záujmové združenia a spolky, ktoré združujú rôzny počet členov, no bez ohľadu na počet členov je každé združenie rovnako dôležité pre tých, ktorým sú určené. Tak malé, ako aj väčšie združenia smerujú k tomu, aby sa jeho členovia realizovali vo vybranom odbore, či len tak sa združovali na základe záujmu o niektoré odvetvia umenia, športu, alebo v rozvíjaní technických činností a zručností. U nás je našťastie dosť príležitostí, aby sa obyvatelia obce mohli venovať činnosti, aká ich zaujíma. Deti rozvíjajú svoje záujmy prostredníctvom krúžkov v škole, niektorí dochádzajú za rôznymi druhmi mimoškolskej činnosti aj do iných okolitých miest a obcí.

3.1 Slovenský zväz zdravotne postihnutých

Už samotný názov napovedá, že Slovenský zväz zdravotne postihnutých (SZZP) združuje občanov s rôznym stupňom a druhom zdravotného postihu – občania s telesným i mentálnym handicapom získavajú pocit užitočnosti, ktorý nadobúdajú v spoločnosti ľudí s rovnakou úrovňou životných schopností. V ZO SZZP sú združení nielen členovia z našej obce, ktorých je najvyšší počet, ale tiež z okolitých obcí – Bystričian, Čerenian, Oslan, Kamenca pod Vt. a Radobice. Činnosť organizácie riadi 13-členný výbor, ktorý vedie Bohdana Pilchová. Všetky akcie, ktoré naplánujú a uskutočnia, smerujú ku prospechu svojich členov – poznávacie zájazdy, v roku 2018 smerovali na výstavu kvetov Gardenia v Nitre, do Brhloviec pozrieť tufové obydlia a tradičná návšteva vinobrania v Pezinku. Opakovane sa organizujú zájazdy na nákupy do Poľska – do Jablonky.

Členovia, ktorí sú mobilní, sa zúčastňujú na verejnom a spoločenskom živote obce - pomáhajú brigádami na upravovaní verejných priestranstiev a udržiavaní zelene a kvetov v niektorých častiach obce, spolupodieľajú sa na organizovaní niektorých podujatí – MDD, podujatiach k Vianociam a k ďalším významným dňom.

3.2 Jednota dôchodcov na Slovensku

V Základnej organizácii Jednoty dôchodcov na Slovensku (ZO JDS) v Zemianskych Kostolnoch došlo hneď v začiatku roka 2018 k zásadnej zmene - v dôsledku vážnej choroby doterajšej predsedníčky Valérie Oršulovej a jej následnému úmrtiu sa uvoľnila funkcia predsedu, a tak bol dočasne poverený vedením organizácie Ing. Bronislav Bajgar. Na výročnej členskej schôdzi dňa 16.marca 2018 bol zvolený nový výbor organizácie s predsedom Ing. Bajgarom, v ktorom ďalej pracovali členovia: Mária Bajgarová, Terézia Blahová, Anna Eichlerová, Marta Hancková, Ľudmila Oršulová, Agnesa Plachá, Emília Semaníková, Gizela Šuňalová.

Na tejto schôdzi nielenže zvolili nové orgány, ale zhodnotili predchádzajúce volebné obdobie aj bohaté aktivity výboru, jeho členov a celej organizácie, zároveň aspoň symbolicky poďakovali doterajšej predsedníčke Valérii Oršulovej, ktorá viedla ZO JDS v rokoch 2015 – 2018.

Pre svojich členov pripravili počas roka 2018 niekoľko zaujímavých podujatí, ktorých sa seniori veľmi radi zúčastňujú. Každý rok si naplánujú exkurziu na niektoré miesta na Slovensku, ale radi si vyjdú aj do prírody v našom okolí, kde sa poprechádzajú, posedia pri ohníku, opečú klobásy. Oveľa viac sa však venujú verejnoprospešnej práci pre obec, najmä pri kultúrnych, športových a iných akciách. Často vystupujú muži aj ženy zo speváckej skupiny Borinka s programom a dobre reprezentujú obec aj mimo jej teritória. Rozhodujúcim podielom sa začleňujú medzi organizátorov každoročnej prehliadky záujmovej činnosti seniorov pod názvom Jeseň je dar, ktorej 20. ročník prebehol v októbri 2018.

Za úspešnú prácu pre organizáciu JDS aj pre obec získali niektorí členovia vyznamenania od Ústredia JDS a okresnej organizácie JDS: Medailu III. stupňa Jozef Ďurta a Jozef Mikula, Ďakovný list z Ústredia JDS Terézia Karaková, Marta Hancková, Anna Eichlerová, Gizela Šušalová, Marián Chrenka, Ďakovný list Okresnej organizácie JDS Anna Jánošková, Anton Franc, Ladislav Rybár, Valent Oršula.

3.3 Telovýchovná jednota Slovan Zemianske Kostol'any

Jedinou organizáciou združujúcou našich športovcov je Telovýchovná jednota (TJ) Slovan Zemianske Kostol'any. Šport na dedine, to je predovšetkým futbal, ktorému sa venujú chlapi, v poslednej dobe v detských oddieloch aj dievčatá, dorastenci aj dospelí muži. Má najviac záujemcov, ale aj najviac priaznivcov. V jarných a jesenných termínoch zvädzajú boje so súpermi vo svojich súťažiach, zimná a letná prestávka stačí na regeneráciu síl, prípadne sa venujú iným športom. Sú aj takí mladí ľudia, ktorí sa venujú športu za iným účelom – navštevujú posilňovňu z dôvodu zlepšenia telesného vzhľadu, aby nadobudli peknú, vyšportovanú postavu. Dievčatá a ženy práve z týchto dôvodov navštevujú rôzne krúžky, v ktorých sa venujú cvičeniu s hudbou, orientálnym tancom, niekoľkých – ženy a mužov, i celé rodiny – stretávame na pravidelných prechádzkach peši či na bicykli za krásami prírody, spoznávaníu okolia, udržaniu kondície. Tí všetci nie sú športovcami organizovanými v oddieloch turistiky alebo športu, ale sledujú rovnaký cieľ ako registrovaní športovci - pravidelný pohyb, i keď im neprinesie body do tabuľky ani rekordy.

Na záver futbalového roka 2018 sa stretli všetky futbalové mužstvá spolu so svojimi priaznivcami či rodinnými príslušníkmi 23. novembra na každoročnom vyhodnotení účinkovania našich futbalistov v súťažiach na záver jesennej časti sezóny 2018/2019. Okrem oficiálnej správy o úspechoch a prehrách sa stretnutie nieslo aj v spoločenskej a zábavnej atmosfére, vážny tón vniesla starostka obce Ing. Školíková, ktorá poďakovala všetkým futbalistom za úspešnú reprezentáciu našej obce počas celého roka 2018. V závere stretnutia sa rozprúdila veselá Katarínska zábava do ranných hodín.

3.4 Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

Výpočet najväčších organizácií v obci, ktoré časom nadobudli určité postavenie a našli u svojich spoluobčanov uznanie, uzatvára Slovenský zväz protifašistických bojovníkov (SZPB). Jeho členovia sa angažujú v práci pre obec ako samostatná organizácia, ale často sú v úlohe spoluorganizátorov najmä pri zabezpečovaní priebehu rôznych spomienkových osláv na obdobie SNP a 2. svetovej vojny. Členov ZO SZPB vidíme nielen v slávnostnom šate na oslavách oslobodenia obce v apríli a SNP v auguste, ale aj v pracovnom odevu pri brigádnickej činnosti na

upravovaní hrobov padlých v SNP a parčíkov pred pomníkmi, alebo v športovom oblečení pri spoluorganizovaní a aj priamo pri športovaní na Behu SNP.

Radi si vyjdú aj mimo našej obce, centrom ich záujmu bývajú miesta bojov počas 2. svetovej vojny, a poklonia sa pri položení kvetov k pomníkom obetiam bojov.

Ďalšie spolky a záujmové združenia majú len niekoľko členov a pracujú niektoré pravidelne, iné len sporadicky.

4 Hospodárske pomery

Kedysi najvýznamnejší aj najväčší závod na území našej obce, Elektrárne Nováky, ktorý zamestnával desiatky našich obyvateľov, je už dlhšiu dobu v útlme a každý rok hlasnejšie sa ozývajú hlasy, ktoré požadujú zatvorenie Hornonitrianskych baní a ukončenie prevádzky elektrárne. Dôvodom týchto názorov je finančná dotácia, ktorú každý rok dostáva závod na svoju prevádzku, aby mohla spaľovať uhlie z Hornonitrianskych baní Prievidza. Všetky štátne, ale aj európske inštitúcie sledujú úroveň znečistenia ovzdušia na hornej Nitre, a preto navrhujú obmedziť, až zastaviť spaľovanie hnedého uhlia v ENO. Na druhej strane stojí otázka, čím nahradiť priemyselnú produkciu v tejto oblasti, aby obyvatelia nestratili možnosť zamestnania a neklesla životná úroveň obyvateľstva. V roku 2018 prebiehali rozhovory na území samosprávy, slovenskej vlády aj Európskej komisie. Nad plánom transformácie výroby a zamerania hornej Nitry z baníctva a energetiky na iný druh podnikania sa zamýšľajú samotní predstavitelia Hornonitrianskych baní, vláda SR, samospráva aj ochranári, aby vypracovali zodpovedný projekt ďalších krokov. I keď dominantou výroby elektriny u nás je jadrová energia, svoje miesto v zásobovaní hlavne na podpornej pozícii má aj elektrina vyrobená z uhlia, preto nie je ľahké rýchlo pretransformovať výrobu a úplne odstaviť prevádzku v ENO.

V mesiaci júli 2018 bola v ENO naplánovaná a vykonaná tzv. „skúška štartu z tmy“, čiže overovanie pohotovosti slovenskej prenosovej sústavy na rýchly nábeh dodávky elektriny po nečakaných výpadkoch. Skúška ukázala dobrú pripravenosť všetkých zložiek slúžiacich na zabezpečenie plynulého zásobovania distribučných sietí na Slovensku elektrickou energiou.

Ďalšie priemyselné a výrobné podniky na území našej obce zamestnávajú aj našich obyvateľov - závody YPOR, YTONG, XELLA, ktoré vyrábajú stavebné materiály, dosť ľudí ale pracuje aj v nevýrobnom Vojenskom útvere 1056 Zemianske Kostolany, ktorý v poslednom období organizuje okrem pracovných aj mimopracovné aktivity so svojimi zamestnancami. Okolité pozemky obrába poľnohospodársky podnik pod obchodným názvom Majer pod horou so sídlom v Lehote pod Vtáčnikom.

4.1 Obchody a služby

Ponuka obchodov so základným potravinárskym tovarom je dostačujúca, majú v ponuke okrem týchto každodenných druhov potravín aj výrobky z mäsa, prípadne majú aj mäsový pult s obmedzeným výberom čerstvého mäsa a ponúkajú aj zeleninu a ovocie. V obci je samostatná predajňa mäsa a výrobkov, v ktorej je vždy výber čerstvého mäsa. Ten istý artikel má v ponuke aj podniková predajňa Majer pod horou. Možno teda konštatovať, že ponuka potravinárskeho tovaru v obci je dostupná všetkým občanom, trochu ďalej musia za nákupom chodiť obyvatelia z Ulice pod horou. Iný spotrebný tovar sa u nás nakupuje horšie, pretože okrem predajní drogerie a papiera je tu ešte zmiešaný tovar s potrebami pre domácnosť, predajňa odevov, textilu vrátane detského oblečenia. Zákazníci vôbec nemajú možnosť sa dostať k obuvníckym výrobkom a koženej galantérii ani látkam

a textilnej galantérii. Predmety z dreva, železa, plastov slúžiace na zariadenie domácnosti či stavebné materiály a mnoho ďalších tovarov chodia nakupovať do špecializovaných obchodov v okolí. V budove zdravotného strediska je výdajňa liekov, ktorá pomáha hlavne starším obyvateľom, pretože ju majú v dosahu svojho bydliska. Záhradkári a chovatelia hojne využívajú predajňu chovateľských a záhradkárskeho potrieb v strede obce. Výpočet dopĺňajú pohostinské a reštauračné služby, niektoré spojené s ponukou ubytovania návštevníkov obce.

V dnešnej dobe sa mladí ľudia viac pri nákupoch, najmä vo vypätých dňoch, napríklad na Vianoce, obracajú na internetové obchody, cez ktoré si objednávajú potrebný tovar. Táto možnosť je síce finančne náročnejšia, ale stojí za to, pretože šetrí čas a objednaný tovar príde až domov.

5 Doprava

5.1 Železničná doprava

Vývoj dopravnej situácie sa v podstate nemení, až na každoročné pravidelné zmeny v grafikone, ktorý sleduje predovšetkým vyťaženosť pravidelných spojov – najhustejšie spoje sú v čase prepravy zamestnancov a študentov od ranných do neskorých odpoľudňajších hodín. Naopak, vo večerných a neskorých večerných hodinách boli zrušené spoje, ktorými sa prepravovalo málo cestujúcich. Doplatili na to tí, ktorí si z rôznych dôvodov odkladali cestu na najneskoršie hodiny. Vtedy už nechodia ani autobusy, tak jediná možnosť dopravy je individuálna - osobné autá alebo taxíky. Neprijemné zistenia zažili aj cestujúci, ktorí museli prestupovať na iné dopravné trate a boli prinútení čakať na vlak alebo autobus aj niekoľko hodín. V dnešnej dobe je to veľmi obmedzujúce a sťažujúce pre plynulé presuny osôb.

5.2 Autobusová doprava

Ďalšou možnosťou prepravy osôb je autobusová verejná doprava. Diaľkové spoje nás odvezú len z väčších miest – z Prievidze, na niektoré nastúpime v Novákoch, ale nie u nás v obci. Prímestské autobusy cez našu obec prechádzajú dosť husto hlavne v smere na Prievidzu a ich počet je takisto ako u vlakovej dopravy najvyšší v ranných a odpoľudňajších hodinách, večer sa viažu na pracovnú dobu v okolitých závodoch. Dopravu zabezpečuje štátny dopravca SAD – Slovenská automobilová doprava, časť cestujúcich odvezú aj súkromní dopravcovia alebo aj obce a mestá, ktoré disponujú prostriedkami verejnej dopravy. Naša obec tiež vlastní starší autobus, ktorý slúži pre potreby organizácií v obci a objednávajú si ho na prepravu aj záujemcovia z okolia.

Motoristi z našej obce majú možnosť čerpať pohonné hmoty na čerpacej stanici na Ulici domovina a majitelia áut s elektrickým pohonom, ktorých je však minimum, môžu využiť autonabíjačku pred elektrárnou.

5.3 Spoje

Zmenil sa už aj spôsob komunikácie medzi ľuďmi, prevláda elektronická forma a aj tradičné telefóny už vo veľkej miere nahradili mobilné. Tým sa čiastočne odbúrala aj dominantná úloha podniku Slovenská pošta, ktorá sa venuje primárne doručovaniu listových a balíkových zásielok, ale aj peňažným transakciám. Pošta v našej obci je umiestnená v budove zdravotného strediska, pracujú v nej dve pracovníčky pri priehradke a doručovateľka.

6 Výstavba a zmeny v obci

Výpočet zmien v obci v oblasti jej rozširovania pribúdaním nových či zveľaďovaním starých budov pri údržbe ulíc a verejných budov a zlepšovaní vzhľadu obce, by bol veľmi dlhý a rozsiahly. Každý rok obec naplánuje a uskutoční niekoľko väčších alebo menších prác, no i napriek tomu sa vždy nájde inšpirácia na vykonanie ďalších aktivít v prospech jej obyvateľov.

V roku 2018 sa obecní pracovníci, vedenie obce i obecné zastupiteľstvo zameralo na tieto oblasti:

- v materskej škole zrekonštruovali ďalšiu triedu – urobili výmenu podláh, opravu elektroinštalácie, omietok, radiátorov s krytmi,
- v základnej škole sa deti dočkali detského ihriska s rôznymi prvkami na posilnenie hravosti a fyzickej zdatnosti detí, kuchárky v školskej jedálni dostali nový výťah,
- v dome kultúry pokračovali práce na jeho obnove zmenami na prednej terase, kde opravili strop a fasádu, nový vzhľad získali parkety vo veľkej sále,
- ani renesančný kaštieľ neobišiel bez pozornosti, po jeho predchádzajúcej celkovej rekonštrukcii sa ešte práce sústredili na prestavbu renesančnej kúrie priliehajúcej ku kaštieľu a v tomto roku sa už finalizoval celkový vzhľad zvonka i zvnútra,
- v riešení dopravnej situácie v obci sa prišlo k vyriešeniu situácie so značením na križovatke Ulice 4. apríla a Partizánskej ulice. Súčasne boli osvetlené ďalšie tri prechody pre chodcov,
- k trvalým prácam na vzhľade a zveľaďovaní obce prispievajú hlavne zamestnanci obce, aktivisti z radov občanov a spoločenských organizácií. Upravujú zeleň na verejných priestranstvách v obci, na cintorínoch, v okolí verejných budov, vysádzajú kríky a stromy v parkoch, kosia trávnaté porasty. Letné obdobie oživila od júna inštalácia troch kvetinových konštrukcií vyplnených rozkvitnutými previsnutými pelargóniami. Umiestnili ich na nádvorie kaštieľa, pred domom kultúry a na tržnici.

7 Sociálne pomery

Sociálna oblasť je veľmi rozsiahla a obsahuje viac úsekov. Vo vývoji zamestnanosti obyvateľstva je momentálna situácia priaznivá, ba dokonca sa prejavuje v niektorých oblastiach nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, a tak už aj v našom regióne niektoré podniky zamestnávajú cudzích štátnych príslušníkov – zo Srbska, Rumunska, Ukrajiny. Veľký dopyt je po špecialistoch v oblastiach výpočtovej techniky, kde síce každý rok končí dostatok absolventov, ale tak isto ich mnohých zľakajú zahraničné firmy a na Slovensko sa už nevrátia, ostávajú pracovať v zahraničí, kde majú lepšie pracovné podmienky a vyšší plat. Na Slovensku sa hranica platov pohybuje v rozpätí od minimálnej mzdy 480. - eur v roku 2018, až po platy vo väčších priemyselných lokalitách a mestách, ktoré prevyšujú tisíce eur.

Z našej obce sa obyvatelia zamestnávajú buď v podnikoch priamo v obci, niektorí pracujú v železničnej spoločnosti, v energetike, stavebníctve a podnikoch vyrábajúcich stavebné materiály, vojenskej oblasti, alebo dochádzajú do blízkeho či vzdialenejšieho okolia, kde sú zamestnaní v chemickom, gumárenskom, baníckom odvetví. Málo ľudí už pracuje na poliach či na spracovaní poľnohospodárskych produktov. Pôdu si aj u nás v obci prenajíma od vlastníkov súkromný podnikateľ z Rakúska. Zmenila sa aj štruktúra plodín, ktoré sa pestujú, k zmenám došlo aj v chove poľnohospodárskych zvierat. Haly postavené kedysi na ich chov dnes zívajú prázdnotou, pretože chovy sa zlikvidovali, alebo presunuli do iných lokalít.

Zoznam podnikateľov s malými prevádzkami prevažne na úrovni živnostníkov je v našej obci síce dlhý, ale títo podnikatelia nezamestnávajú väčší počet pracovníkov. Sú to obchodné prevádzky, reštauračné zariadenia, služby – zámočníctvo, kaderníctvo, masérské služby, cukrárenská výroba, oprava odevov, reklamné služby, autodoprava, kamenárstvo, hotelierstvo, výroba drevených paliet, klampiarstvo, stavebné práce.

7.1 Sociálne zabezpečenie

Podľa výšky platov sa na konci pracovnej aktivity odvíja výška vypočítaného starobného dôchodku. Minimálny mesačný dôchodok bol v roku 2018 stanovený a vyplácaný vo výške 271,30 eur. Štát poskytuje rôzne druhy dôchodkov aj okrem starobného, na ktorý majú občania právo po odpracovaní predpísaného počtu rokov a dosiahnutí určeného veku. Zamestnanci sa môžu uchádzať aj o predčasný dôchodok, tiež po splnení daných podmienok. Zdravotne postihnutí občania po návrhu príslušných zdravotných a sociálnych orgánov môžu získať invalidný dôchodok, jeho výška sa odvíja od stupňa zdravotného postihnutia. Posledným druhom dôchodkov je pozostalostný – vdovský a vdovecký dôchodok.

Štát určuje aj výšku životného minima na jednu osobu – 199,48 eur, ktorá bola k 1. 7. 2018 zvýšená na 205,07 eur.

Zamestnanci majú umožnené tiež čerpať isté výhody. Od r. 2018 zákon zakazuje, aby zamestnávateľia vyžadovali od zamestnancov prácu počas štátnych sviatkov, samozrejme okrem nepretržitých prevádzok. Každý zamestnanec, ktorý odpracoval celý kalendárny rok, má nárok na dovolenku v rozsahu 4 týždne. Zamestnanec nad 33 rokov má nárok na 5 týždňov dovolenky, okrem toho pri niektorých zamestnaniach je možné čerpať navyše dodatkovú dovolenku vo výške 1 týždeň. Ďalej majú zamestnanci nárok na poskytnutie teplého jedla počas pracovnej zmeny, prípadne stravné lístky v minimálnej hodnote 3,38 eur na stravu v reštauračnom zariadení či nákup v predajni potravín.

Ďalšia oblasť sociálnej politiky štátu aj samosprávy sa zaoberá občanmi so zdravotným postihnutím, na ktorých sa vzťahujú rôzne úľavy a kompenzácie vo forme potrebných príspevkov na zdravotnícke pomôcky, na kúpu auta, úpravu bytu, na opatrovateľskú službu, na lieky a iné úľavy.

7.2 Zdravotníctvo

V poskytovaní zdravotnej starostlivosti, počte ambulancií a lekárov nedošlo za rok 2018 k žiadnym zmenám. V mesiacoch januári – februári sa rozšírila chrípková epidémia, ktorá zatvorila mnoho škôl v okolí. Tento vírus sa drží medzi ľuďmi už od konca decembra. Aj deti v našej škole postupne zostávali doma, až 8. – 9. 3. chorobnosť detí v škole dosiahla 28 %, preto riaditeľstvo ZŠ vyhlásilo na uvedené dni školské voľno.

7.3 Zbierka šatstva a obuvi

Hoci sú v obci rozmiestnené kontajnery na odloženie nepotrebného použitého šatstva, komisia sociálnych vecí a bytovej politiky pri OZ pravidelne vyhlasujú charitatívnu zbierku šatstva, obuvi a hygienických potrieb. Obyvatelia obce môžu veci nosiť do domu kultúry počas celého vyhláseného týždňa a dá sa povedať, že na tieto zbierky reagujú veľmi dobre, nazbiera sa vždy veľa predmetov pre iných.

8 Kultúra

Počas celého roka prebieha množstvo väčších či menších kultúrno – spoločenských akcií, ktoré zaujmú vždy niektorú časť obyvateľstva. Kultúrne akcie sa organizujú prevažne v dome kultúry, ale atraktívnym prostredím pre rôzne typy zábavných predstavení je aj renesančný kaštieľ v strede obce, resp. jeho nádvorie alebo aj príľahlý park ku kaštielu, ale niektoré sa odohrávajú aj na iných miestach – na tržnici, na futbalovom ihrisku, pred a za domom kultúry. Ich organizátormi sú pracovníčky domu kultúry, komisia pre vzdelávanie, kultúru a šport pri OZ, ale aj niektoré spoločenské organizácie v obci

V roku 2018 mali občania možnosť zažiť a zúčastniť sa nasledovných najvýznamnejších podujatí:

Január

V obci sa už udomácnilo konanie každoročného novoročného koncertu, ktorého dátum sa stanovil na 6. január. V roku 2018 sa konal po prvýkrát v kaštieli, vo výstavnej sále na poschodí. Ešte stále sviatočne – vianočne – vyzdobený kaštieľ privítal o 15. hodine divákov aj účinkujúcich na novoročnom koncerte domácich spevákov, súborov a skupín. Slávnostnú atmosféru podčiarkovala možnosť pre návštevníkov, ktorí si ešte nepozreli všetky priestory kaštiela vo vianočnej výzdobe vrátane muzeálnej časti. Program uvádzala PaedDr. Ivana Plachá a na začiatku sa prítomným prihovorila starostka obce Ing. Jana Školíková. Potom už nasledovali vystúpenia účinkujúcich:

1. FS Domovina priniesol pásmo novoročných a vianočných prianí, piesní a kolied. Hrou na akordeóne ich sprevádzal Vojtech Smolnický.
2. Ženská spevácka skupina Borinka sa takisto venovala vianočným melódiám, pri speve ich sprevádzal hrou na akordeóne Ing. Ondrej Pilch.
3. V samostatnom hudobnom vystúpení sa predviedol hrou na husliach Miroslav Macho, ktorý v sprievode Emy Važanovej a Kristíny Muho zahrali vianočné melódie a koledy.
4. Spevácky zbor pri rímsko-katolíckom kostole s hudobným sprievodom Mareka Boboka zaspieval dve piesne a vystúpenie ozvláštnila hra na priečnu flautu v podaní Eriky Cifírkovej.
5. Spevácky zbor pri evanjelickom kostole sa predviedol zaspievaním piesní, hovorených slovom Mgr. Marty Gašparovej a hrou na zobcovú flautu Mgr. Evy Gašparovej.
6. Mužská časť speváckej skupiny JDS Borinka zaspievala piesne v sprievode heligónky Mariána Chrenku.
7. Záver koncertu urobila skupina ZPOZ s hudobníkom Mgr. Liborom Plevkom zaspievaním 4 piesní s vianočnou tematikou.

Za hojnej diváckej účasti vytvorili všetci zúčastnení príjemnú sviatočnú atmosféru a na záver po spoločnej piesni členovia komisie pre vzdelanie, kultúru a šport pri OZ pozvali prítomných na malé občerstvenie – varené víno a čaj. Prvú spoločnú kultúrnu a spoločenskú akciu v roku 2018 pripravili členovia kultúrnej komisie, vedenie obce a zamestnanci DK SNP.

Obdobie fašiangov sa nesie v znamení bálů a plesů. Mladí obyvatelia obce si zorganizovali svoj Ples mladých na tému Kasíno 13. januára 2018. Program aj výzdoba boli prispôbené tejto príťažlivej téme. Tento rok sa do fašiangového a plesového zabávania zapojili aj deti, keď v piatok 19. januára 2018 ich pozvali pracovníčky domu kultúry na novoročný detský karneval s maskami, ktoré boli odmenené. Deti všetkých vekových kategórií si mohli vyskúšať, ako sa majú zabávať na fašiangovom karnevale. Zažili mnoho zábavy, smiechu aj pekných darčekom za účasť v súťažiach a za nápaditosť masiek. O ďalší týždeň pozývala obec záujemcov na XXII. reprezentačný ples, ktorý sa konal 27. januára 2018 v dome kultúry. Do tanca vyhrávala tanečná kapela Kašubovci, Ďalej

účastníkov v programe pobavili SZUŠ XOANA z Prievidze, domáca speváčka Laura Belicová a tanečná skupina Old School Brothers.

Február

Obdobie plesov a zábav vyvrcholilo v dňoch 9. - 10. 2. 2018, kedy sa v piatok konala pochôdzka fašiangovníkov po obci – krojovaná skupina mužov a žien s muzikantom Mariánom Chrenkom navštevovala domácnosti, obchody, podniky, úrady, školy. V sobotu navštevovali domácnosti a ďalší pripravovali odpoľudnie a večer – ženy z klubu dôchodcov piekli šišky, fánky a oškvarkové pagáčičky, členovia a zamestnanci DK SNP varili a piekli mäso, jaternice, klobásky, zabíjačkovú kašu a kapustu. Všetko toto bolo pripravené pre záujemcov z obce na voľný predaj odpoľudnia, večer sa otvoril aj bar pre dospelých s alkoholickými aj nealkoholickými nápojmi a pivom.

Zábavu otvorila starostka obce Ing. Jana Školíková spolu s členmi FS Domovina a fašiangovníkmi, po veselej zábave a tanci spoločne pochovali basu a tancovali do skorých ranných hodín.

Marec

V nedeľu odpoľudnia 11. marca 2018 sa vo výstavnej miestnosti kaštieľa konala výstava História módy. Občania obce zareagovali na predchádzajúcu výzvu, aby priniesli rôzne kúsky oblečenia z minulosti, ktoré ešte objavili vo svojich šatníkoch. Vo výstavných miestnostiach sa tak objavili šaty, sukne, kabáty, svetríky či spodná bielizeň, ale aj kožuchy, čiapky, kabelky, topánky a ďalšie súčasti dámskeho oblečenia zväčša zo 60. až 70. rokov minulého storočia. Okrem oblečenia sa predstavili prítomným záujemcom aj šikovné ženy, pretože napiekli krásne aj dobré torty, ktoré ochutnávali zúčastnení, väčšinou ženy, ale aj mužov pozvali občerstviť sa pri ponúkanej káve, vode aj víne.

Na výstavke bolo aj dosť módnych časopisov a kreslené návrhy mladej návrhárky Veroniky Kopálovej.

Toto podujatie pripravili pracovníčky obce a domu kultúry s členmi kultúrnej komisie ako darček k tohtoročnému MDŽ.

Apríl

Na konci mesiaca apríla sa v našom dome kultúry stretávajú mladí folkloristi, v tomto roku prišli v sobotu 28. apríla 2018. Krajské kolo prehliadky mladých folklórnych skupín pod názvom My sme malí muzikanti organizovalo RKC Prievidza a DK SNP Zemianske Kostolany. Na súťaži vystúpili hudobníci, speváci a inštrumentalisti z detských folklórnych hudieb Trenčianskeho kraja. Predstavila sa Detská ľudová hudba DFS Malý Vtáčnik Prievidza, DFS Mladosť Považská Bystrica, DFS Kornička Trenčín. V kategórii detských speváckych skupín sa predstavili DFS Podžiaranček Papradno, DFS Malá Lubená Poluvsie, DFS Malý Vtáčnik Prievidza, DFS Kornička Trenčín. Okrem spevákov zo súborov účinkovali aj sólisti speváci a spevácke duá. Inštrumentalisti hrali na píšťalkách a heligónkach.

V nedeľu 29. apríla 2018 sme sa stretli na tržnici, kde sme boli svedkom postavenia mája. Na jeho vyzdobení sa podieľali členky súboru Domovina, hasiči ho v sprievode členov FS Domovina a DFS Domovinka preniesli z nádvorja kaštieľa na tržnicu, kde ho postavili za potlesku prítomných občanov. S pásmom hier a detských piesní vystúpili DFS Domovinka a zaspievali aj zatancovali členovia FS Domovina. Pre dobrú náladu početného obecnstva vyhrávala kapela ANIMA z Bystričian, hlad a smäd uhasili ženy z JDS napečenými koláčmi a pracovníci obce čapovali pivo a kofolu.

Máj

Májovú akciu na úseku kultúry Deň matiek oslavovali už pred desiatkami rokov. Hoci ide v prvom rade o rodinné vzťahy, oslavuje sa verejne. Deti svojim matkám a starým matkám poďakujú a urobia im svojím vystúpením radosť. V tomto roku sa v dome kultúry zišli pozvané mamičky v piatok 11. mája 2018. Deti im predviedli program, ktorý pre svoje najbližšie osoby nacvičili v škole, v materskej škole, v základnej umeleckej škole. K deťom sa pridali aj muži z Borinky so svojím speváckym vystúpením.

Jún

1. jún sa nám spája s oslavou Medzinárodného dňa detí. V tomto roku sa k organizátorom – pracovníkom obce a hlavne domu kultúry, pridali aj spoločenské organizácie v obci. Tento rok dostala oslava MDD názov Úsmev pre deti alebo dospelí deťom a konala sa na nádvorí kaštieľa a v priľahlom parku. Okrem pestrých hier v prírode si deti mohli pozrieť divadelné predstavenie Králiky z klobúka. Premennivé počasie trochu pokazilo dojem zo stretnutia detí, ale väčšina sa dobre zabavila.

Hneď na druhý deň, 2. 6. 2018, prešli cez obec v čase od 10. do 12. hodiny členovia klubov historických vozidiel, aby predviedli svoje veterány. Organizátori – Klub historických vozidiel Bojnice – naplánovali prehliadku veteránov po trase Bojnice – Lazany – Nedožery-Brezany – Prievidza – Nováky, so zastávkou v našej obci. Krásne, naleštené a s osádkami v dobovom oblečení ladenom so svojím autom, zaplnili celú cestu od reštaurácie Turbína po základnú školu, parkovisko pred DK SNP a celé nádvorie kaštieľa. Celkom sa predviedlo 50 áut včítane vozidiel niekdajšej Verejnej bezpečnosti, označených veľkými písmenami VB, ktoré dávali o sebe vedieť húkačkami pripomínajúce dobu pred vyše dvadsiatich piatich rokov. Všetky prichádzajúce autá vzbudili záujem u mnohých občanov, pretože sa v krátkom čase nielen nádvorie kaštieľa, ale aj priľahlé ulice zaplnili záujemcami, hlavne v mladšom veku, ktorí neostali len pri obdivovaní vystavených áut, ale v druhej debate s ich majiteľmi preberali technické detaily ich miláčikov a obdivovali zručnosť a um pri ich udržiavaní. Presvedčili sa o tom, že aj technické exponáty z histórie nemusia byť vždy len vystavené v múzeu, ale majú technickú a finančnú hodnotu a sú úplne funkčné. Krásne, slnečné sobotné dopoludnie vylákalo do ulíc mnoho záujemcov nielen z našej obce, ktorí sa presvedčili o pekne pripravenej a nevšednej akcii ponúknuť zamestnancami obce a domu kultúry.

Na začiatku mesiaca júna bola prerušená prevádzka vo veľkej sále DK SNP, pretože sa začala úprava podlahy – brúsenie a lakovanie parkiet.

Dňa 26. júna 2018 sa v dome kultúry uskutočnilo stretnutie s Ing. Štefanom Karakom pri príležitosti uvedenia jeho knihy Ako som prekonal sám seba. Knihu vydalo vydavateľstvo IKAR, a. s., Bratislava v roku 2018. Spracoval v nej osobné zážitky od detských čias s dôrazom na svoju najväčšiu vášeň – šport a hlavne extrémny beh. Na besede v dome kultúry porozprával nielen o knihe, ale aj o zážitkoch zo svojich športových ciest v zahraničí, ale nezabudol ani na domáce úspechy pri behu do slovenských vrchov, pokusy o slovenský rekord či behy na Vtáčnik.

September

Z komerčných akcií bol veľmi zaujímavý koncert speváčky populárnej hudby Simy Martausovej, ktorá potešila hlavne mladých divákov. Speváčka vystúpila v dome kultúry 7. septembra 2018.

Október

Medzi najvýznamnejšie akcie pre seniorov patrí každý rok už pravidelná prehliadka voľnočasových aktivít klubov dôchodcov pod názvom Jeseň je dar, ktorá sa v tomto roku konala už

po dvadsiatykrát v dňoch 12. a 13. októbra 2018, teda v piatok a v sobotu odpoľudnia. Prehliadku každý rok organizuje RKC Prievidza a naša obec spoločne so Základnou organizáciou JDS Zem. Kostol'any a koná sa pod záštitou predsedu TSK Ing. Jaroslava Bašku. Ako hostia sa zúčastnili Mgr. Ľudmila Húsková, riaditeľka RKC Prievidza, Ing. Jana Školíková, starostka Zem. Kostolian a starostovia obcí, z ktorých sa zúčastnili kluby dôchodcov na prehliadke voľnočasových aktivít seniorov.

V piatok 12. 10. 2018 odpoľudnia vystúpili kolektívy dôchodcov z obcí:

1. Zemianske Kostol'any – Spievame si od srdca a zvesela – mužská aj ženská časť súboru Borinka.
2. Prievidza, skupina Lúč pri ÚNSS – Haló, tu som!
3. Prievidza, ZO SZPP č. 1, spevácka skupina Rozlet – Ľudová pieseň je najkrajšia poézia.
4. Oslany – S babičkou – pieseň po Európe.
5. Bojnica – Ľudové piesne okorenené humorom.
6. Kocurany – S humorom je život krajší.
7. Rudnianska Lehota – Zmes ľudových piesní.
8. Diviacka Nová Ves – Scénka Návšteva u lekára.
9. Horné Vestenice – Ľudové piesne.
10. SZPP Prievidza, spevácka skupina Radosť – Slovensko je krásna zem.
11. Prievidza-Necpaly, spevácka skupina Dúbrava – Spievajte si, spievajte.
12. Veľká Lehôtka – Nahováračky či ohováračky.
13. Hradec – Zmes slovenských ľudových piesní.
14. Tužina – Piesne v slovenčine i nemčine.
15. Kľačno – Piesne spod Kľaku.
16. Nedožery-Brezany – Hudobné vystúpenie.
17. Nitrica – Čerešne naše.
18. Malinová – O Červenej čiapočke.

Vystúpenia v sobotu 13. 10. 2018:

1. Poruba – Piesne.
2. Nováky – Piesne našej mladosti.
3. Opatovce nad Nitrou – Šláger z dedinky.
4. Kanianka – Odišiu mi milý široko – ďaleko do vojny.
5. Pravenec (Vrbinka) – Piesne na dobrú náladu.
6. Lehota pod Vtáčnikom (dolná časť) – Dožinky.
7. Malá Lehôtka – Vinobranie.
8. Nitrianske Pravno – Ľudová pieseň, naše potešenie.
9. Pravenec (Tatrovanka) – Ľudové piesne v kolektíve.
10. Lehota pod Vtáčnikom (horná časť) – Moja rodná obec.
11. Podhradie – Ó, ženy, matky.
12. Bystričany – Slávime 630. výročie obce Bystričany.
13. Čereňany – Malý Mirko alebo Keď som chodil do školy.

Všetky zúčastnené kluby dostali ďakovné listy a večer zakončili zábavným a spoločenským posedením.

November

V mesiaci novembri v kultúre dominovala súťaž spevákov - amatérov s názvom Krištáľová váza. Konkurz na tento festival populárnej piesne vyhlásil organizátor – RKC Prievidza – na sobotu 29. septembra 2018 v sídle RKC a pozvali naň záujemcov vo veku 14 – 30 rokov. Do finálového kola postúpilo 8 súťažiacich, z ktorých odborná porota aj diváci vybrali za víťazku Barboru Piešovou

z Poruby. Ako hosť vystúpila speváčka a tanečníčka Lina Mayer, ktorá bola aj členkou poroty. Hlavnú cenu – krištáľovú vázu – jej odovzdala starostka obce Ing. Školíková. Periodicita súťaže sa upravila na dva roky, predtým bývala každý rok.

December

Počas decembra prebiehajú hlavne akcie viažuce sa na prichádzajúce Vianoce. Žijú nimi nielen v rodinách, ale pripravujú sa na ne aj kolektívy v práci, deti v školách, prispôsobuje sa im výzdoba obce, verejných budov, ulíc, domov, všade sa ligocú ozdoby a vianočné svetielka. Atmosféru Vianoc si odnesú domov účastníci kultúrnych aj spoločenských podujatí v obci – z rôznych predvianočných posedení, školáci z besiedok pre svojich rodičov a pracovníci zo stretnutí bývalých aj súčasných kolegov.

Dňa 1. decembra 2018 sa konali už tradičné Malé vianočné trhy na nádvorí kaštieľa. Prišlo množstvo predajcov, ktorí ponúkali drobné dekoratívne predmety – ozdoby na stromček, adventné vence, prútené výrobky, hračky, miniatúry, na občerstvenie koláčiky, pečené klobásy, syry, vianočné trubičky a oplátky, medovníčky. Kaštieľ bol plný návštevníkov, ktorí si pozreli aj vystavené exponáty múzea. Muzeálna časť bola tiež vianočne vyzdobená, každá miestnosť dýchala Vianocami a vo viacerých boli aj vianočné stromčeky a ukážky vianočnej výzdoby stola.

O 17. hodine sa konečne dočkali aj deti, keď na vyzdobené nádvorie prišiel Mikuláš s čertom, aby potešili dobré deti sladkými darčekom. Akcii, ktorú zorganizovala komisia pre kultúru, vzdelávanie a šport, prialo aj počasie – bolo príjemne, troška mrazivo, chvíľkami sa spustili aj drobné vločky snehu, takže zúčastneným chutili ponúkané pochutiny na zahriatie – vianočný punč, varené víno, čaj.

Vianočné trhy trvali do 18. hodiny a splnili svoj hlavný cieľ – aby sa stretli priatelia, známi, rodiny, trochu si vychutnali atmosféru blížiacich sa Vianoc a prispeli aj k peknej tradícii v našej obci. Domov už kráčali vyzdobenými ulicami a na druhý deň, v nedeľu, sa už rozsvietila aj prvá sviečka na veľkom adventnom venci na križovatke smerom na stanicu.

Vianočná výzdoba bola nainštalovaná v celej obci, nad štátnou cestou cez obec, ba aj záhradky pred domami, stromy a kry mali blikotavú výzdobu. Na Štedrý večer sa ako každý rok prihovorela prostredníctvom miestneho rozhlasu starostka, aby celej obci a jej obyvateľom zažela krásne, pokojné sviatky, takisto 1. januára, na Nový rok, sa slávnostným príhovorom dotkla plánovaných udalostí a prác v obci v roku 2019. Poďakovala všetkým pracovníkom aj občanom za vykonanú prácu a zažela obyvateľom osobné aj pracovné úspechy.

V dome kultúry sa organizujú a prebiehajú mnohé akcie, ktoré sú pravidelné počas celého roka. Je to napríklad schôdzková činnosť spoločenských organizácií, stretávanie členov súborov na nácvikoch, včítane SZUŠ XOANA, pravidelné cvičenia žien z obce, komerčné predaje, zábavné podujatia pre deti aj dospelých, oslavy, svadby a iné spoločenské posedenia, stretávajú sa tu aj deti z Lastovičky, ktoré so svojou vedúcou vyrábajú rôzne príležitostné predmety.

K rozvoju kultúrneho povedomia neodmysliteľne patrí estetická výchova, konkrétne časť výchova k výtvarnému umeniu. Pretože v zrekonštruovanom kaštieli sa nachádza aj miestnosť na výstavy, pri niektorých príležitostiach majú záujemcovia možnosť pozrieť si vystavené exponáty. Zaujímavé boli fotografie, na ktorých autorka nafotila desaťdňové bábätká oblečené v rôznych krojoch. Bolo to nevšedné a fotografie zaujali mnoho návštevníkov.

9 Cirkevný život

V obci je najvyššie percento veriacich rímsko-katolíckej cirkvi, menej je príslušníkov evanjelického vyznania a zastúpenie medzi obyvateľmi majú aj kresťanské zbory.

9.1 Rímsko-katolícka cirkev

Dňa 10. júna 2018 pristúpilo k prvému svätému prijímaniu 12 detí, v slávnostne vyzdobenom kostole a pred svojimi rodičmi, v slávnostnom oblečení a radostnom očakávaní prežívali svoj veľký deň.

Veľký kus práce s deťmi a mládežou už urobili členovia a vedúce hnutia Lastovička, ktoré sme až do vlaňajšieho roka poznali pod názvom eRko. Prostredníctvom Lastovičky sa stretávajú deti aj dospelí a vykonávajú rôzne aktivity. Sú to napríklad poznávacie výlety a zájazdy na pamätné miesta a púte do rôznych kútov našej krajiny, ale aj do zahraničia. Vrcholom aktivít bolo zorganizovanie zájazdu do Florencie a Ríma.

Deti sa stretávajú pravidelne v piatok odpoľudnia v dome kultúry, kde sa venujú okrem hier a zábavných aktivít poznávacím činnostiam, ale aj nenásilnej a prirodzenej výchove ku kresťanským hodnotám založeným na добрote a láske k iným.

Dňa 21. októbra 2018 bol posvätený novo zhotovený kríž pri Panne Márii na Ulici pod horou, keďže pôvodný mal už spráchnivené a prehnité drevené časti. Materiál na drevené časti poskytol Antal Tarnóczy, drevo spracovali Pavol Šimo, Peter Matuška a práce na finalizovaní diela Tomáš Školna. Farbu na ošetrovanie dreva dali pracovníci obce. Na postavení kríža sa dňa 16. 10. 2018 podieľali aj Ján Šušal, Ján a Jozef Boškovci. Za prítomnosti občanov z našej obce vysvätil nový kríž rím.-katolícky kňaz Mgr. Marián Holbay. Všetci ochotní zhotovitelia novej a podstatnej súčasti tohto pietneho miesta sa pričínili o jeho zveľadenie a udržanie sakrálneho charakteru tejto časti obce.

9.2 Evanjelická cirkev augsburského vyznania

V úrade evanjelickej farnosti v našej obci došlo k zmene po odchode doterajšieho kňaza Mgr. Michala Tekelyho. V októbri 2018 nastúpil nový správca farnosti – kaplán Mgr, Emil Hankovský.

V sobotu 8. septembra 2018 sa v priestoroch evanjelickej fary, kostola a ich okolia konal Zborový deň – stretnutie veriacich a ich rodín, kde si každý našiel, čo ho zaujíma. Stretnutie malo aj náučný charakter - výkladom citátov z Biblie sa mnohým dostalo poučenia, cez rozhovory priateľov a známych, až po aktivity s deťmi. Program začínal o 9, hodine ráno a navštívili ho veriaci tejto cirkvi z celého Prievidzského okresu. Rozhovory s kňazom Mgr. Tomášom Lipovským z Hája smerovali k utužovaniu medziľudských vzťahov, deti si mohli zasúťažiť v kvíze o poznaní Biblie. Ostatné činnosti sa odohrávali vonku – deti sedeli na dekách na záhrade, ďalšie skákali na nafukovacom hrade a všetci – deti aj dospelí – sa mohli občerstviť uvareným gulášom a inými pochutinami.

V poznaní Biblie mal určite najlepšie vedomosti náš občan Michal Kohút, ktorý sa zúčastnil 13. mája 2018 na medzinárodnej súťaži o znalosti Biblie v Prahe ako člen 4-členného slovenského družstva. Súťaže sa zúčastnilo 23 súťažných družstiev z 10 krajín, zo Slovenska súťažili 3 družstvá, vo finále sa stretli súťažiaci z Čiech, Slovenska a Ruska. Boli to veriaci z rôznych cirkví, ktorí preukázali svoje znalosti v poznaní Biblie. Michal Kohút je príslušník evanjelickej cirkvi a. v. z našej obce a farnosti. Súťažiaci podávali výklad citátov a ich zaradenie v Biblii formou vyplňania testových hárkov a za správne odpovede každý súťažiaci získal určitý počet bodov. Po ich sčítaní sa

určovalo poradie celého družstva. Víťazné družstvo tvorili 3 členovia z Prievidze a Michal Kohút. Súťaž prebiehala v budove Českého parlamentu v Prahe. Víťazi obdržali pohár, plaketu a medailu za 1. miesto.

10 Školstvo

10.1 Materská škola

V Materskej škole v Zemianskych Kostol'anoch sú už slušne zabezpečené miesta pre záujemcov o zaškolenie detí v potrebnom počte. I napriek tejto skutočnosti opravy a úpravy v tomto objekte pokračujú. (Práce v MŠ sú uvedené v kap. Výstavba a zmeny v obci.) Aj samotné pracovníčky a rodičia sa podieľali na úpravách a zveľad'ovaní areálu školy brigádnickou činnosťou. Robia to pre svoje deti a na druhej strane sa im deti s personálom odvd'ačujú tým, že sa vo svojej škole cítia dobre. Pedagogickí pracovníci počas celého školského roku pre deti organizujú mnoho akcií, niektoré z nich sa opakujú každý rok, ale je aj dosť takých, ktoré sú jedinečné.

Medzi tie tradičné patria náučné, športové, zábavné, reagujú na rôzne sviatky či pamätné dni – Vianoce, Veľkú noc, Deň matiek - pripomenuli si pri nich význam týchto sviatkov a pripravili program pre svojich rodičov, do obce, domova dôchodcov, klubu dôchodcov. Niektoré, napr. Fašiangy, sú spojené so zábavou, a tak aj škôlkari mali možnosť zabaviť sa s fašiangovníkmi, ktorí ich navštívili.

Vážnejšie pristupujú k akciám vzdelávacieho a výchovného charakteru. K niektorým z nich si privolávajú odborníkov z danej oblasti – zdravotníčku, lesníka, rybára, policajtov, aby ich oboznámili s náplňou svojej práce a poučili o správnom konaní. Pre malé deti je prirodzený pohyb, a tak sa mnohé činnosti v škole viažu k športu, niekedy sú spojené so súťažením. Veľmi dobrý ohlas má každoročný Beh SNP, na ktorom sa zúčastnil slušný počet detí

Riaditeľkou Materskej školy v Zemianskych Kostol'anoch je už niekoľko volebných období Ľubica Pastieriková, v počte tried, pedagogických ani prevádzkových zamestnancov nedošlo k zmene.

10.2 Základná škola

Základná zmena, ktorá sa udiala v roku 2018 v ZŠ Zemianske Kostol'any, bola výmena na poste riaditeľa školy, keď bol dňa 20. 8. 2018 odvolaný doterajší riaditeľ školy Mgr. Oliver Smida. Hlavným dôvodom tohto kroku bolo nesplnenie podmienky ukončenia funkčného štúdia v stanovenom termíne – do troch rokov od vymenovania do funkcie. Do vykonania nových volieb bola starostkou obce poverená vedením školy doterajšia zástupkyňa riaditeľa školy Mgr. Jana Demešová, ktorá funkciu poverenej riaditeľky školy vykonávala od začiatku školského roka 2018/19. Súčasne starostka obce vyhlásila výberové konanie, do ktorého sa záujemcovia mohli prihlásiť do 12. 12. 2018.

Na prácu školy táto organizačná zmena nemala mimoriadny dopad, v septembri nastúpili všetci pracovníci do vopred pripraveného nového školského roka 2018/19. K zmenám nedošlo ani v počte tried, škola je plnoorganizovaná, s ročníkmi 1. – 9., i keď v triedach je menší počet žiakov. Prípadný finančný rozdiel medzi potrebami školy a príjmom zo štátneho rozpočtu vykrývala obec zo svojich prostriedkov. Výchovno – vzdelávací proces však musí pokračovať za všetkých okolností a škola musí plniť úlohy školského vzdelávacieho programu.

Okrem vyučovania sa pedagogickí pracovníci venujú bohatej mimoškolskej činnosti, podporujú záujmy detí v krúžkoch, vedú ich k rozvíjaniu vedomostí a zručností, kultúre vzťahov aj k pestovaniu umeleckého cítenia. Zúčastňujú sa niekoľkých súťaží v rámci školy, okresu, kraja podľa záujmu a schopnosti detí. Z vedomostných súťaží obsadzujú niektoré olympiády – matematické, zo slovenského jazyka, technická, dejepisná, biologická. Vo viacerých výtvarných súťažiach reagujú na aktuálne dianie a veľmi populárna je súťaž v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín alebo spevácka súťaž Slávik Slovenska.

U časti detí je populárne športové zápolenie – individuálne aj kolektívne – vybíjaná, malý futbal, ale aj atletika, cezpoľný beh, Beh SNP, školské olympijské hry.

Počas školského roku organizuje škola mnoho zaujímavých podujatí, čím deťom vyplňajú voľný čas v odpoľudňajších hodinách. V roku 2018 im pracovníci školy pripravili Deň čaju, vynášanie Moreny, besedu o exotických zvieratách, besedu so spisovateľkou detských kníh, ale uskutočnil sa aj stolnotenisový turnaj alebo plavecký výcvik detí 2. – 4. ročníka. Zaujímavý bol výchovný koncert, navštívili divadelné predstavenie v Nitre, zúčastnili sa exkurzie do hvezdárne v Leviciach a vyšli si v Nitre na Zobor.

Zaujímavých podujatí sa deti zúčastňovali aj v 2. polroku šk. roka 2018/19 – Svetový týždeň zdravej výživy, mlieka, výroba tekvicových strašidiel, šarkanie preteky. Niektoré aktivity vychádzali z pripravených a vypracovaných projektov, napr. Zelená škola, Červené stužky, Záložka do knihy spája školy, Prevencia šikanovania, Čítajme si.

Škola mala v školskom roku 2017/18 zapísaných 116 žiakov a 14 pedagogických pracovníkov.

11 Šport

11.1 Futbal

Od skorej jari do neskorej jesene sledujú priaznivci futbalu počínanie našich mužstiev vo svojich súťažiach – mužov v V. lige, dorastencov v Majstrovstvách oblasti, žiakov v III. triede JUH a chlapci z nižších ročníkov hrajú súťaž v kategórii Prípravka C.

Jarná časť súťaže futbalového ročníka 2017/18 prebiehala od marca 2018 do júna 2018. Po skončení jesennej časti v roku 2017 vchádzali futbalisti – muži do druhej, jarnej časti, z 3. miesta v V. lige. Po striedavých výsledkoch, ale pri vyrovnaných výkonoch napokon muži obsadili pekné konečné 4. miesto v ukončenej sezóne 2017/18. Je to zásluha nielen samotných hráčov, ale aj ich trénera Igora Slezáka.

Ďalšiu sezónu však futbalisti začínali s novým kormidelníkom – tréner Igor Slezák odišiel do iného klubu a nahradil ho Róbert Kočiš, ktorý dovtedy pôsobil v Nitrianskych Sučanoch. Mužstvo pod jeho vedením odohralo svoj štandard a výsledkom bolo obsadenie 6. miesta, čo je v podstate prijateľné umiestnenie vzhľadom na početne slabší káder, ktorý má preto menšiu rezervu na nečakané výpadky zo základného kádra.

Mužstvo dorastu si v Majstrovstvách oblasti počínalo veľmi dobre a postúpilo v novom ročníku do vyššej, V. ligy. V novom ročníku dorastenci tiež nesklamali, hoci výsledky neboli také jednoznačné ako doteraz, ale 7. miesto v tabuľke po jesennej časti je tiež lichotivé. Dorastencov trénuje Martin Rendek.

Menší futbalisti - žiaci a prípravka – nedosahujú kvalít starších futbalistov, napriek nadšeniu detí, trénerov a rodičov obsadzovali posledné priečky tabuľky. Až na jeseň sa situácia zlepšila a žiakom sa podarilo odlepiť od posledného miesta, napokon zakotvili na 7. mieste, žiaci z prípravky na 6. mieste.

Futbal je síce kolektívna hra, ale aj v nej sa počas niekoľkých stretnutí vykryštalizujú jednotlivci, ktorí vynikajú nad ostatnými. Jedným z takýchto výnimočných jednotlivcov, ktorý robí radosť svojim rodičom, a hlavne spoluhráčom a priaznivcom futbalu, je Patrik Mišeje. So vsietenými 15 gólmi sa stal najlepším strelcom V. ligy v jesennej časti sezóny 2018/19.

V našej obci vyrastá ďalšia nádejná športovkyňa – hráčka futbalu Viktória Tkáčiková. Začínala v TJ Slovan Zem. Kostolany ešte ako hráčka prípravky a žiakov. Pretože dosahovala dobré výsledky a stále sa zlepšovala, dostala ponuku hrať v dievčenskom družstve FC Baník Prievidza. Pretože je ešte veľmi mladá, má perspektívu rastu a sľubnej športovej kariéry.

11.2 Beh SNP

V septembri sa koná už tradičný Beh SNP, v tomto roku sa bežal jeho 10. ročník. Dňa 21. septembra 2018, v piatok dopoludnia, sa pred budovou základnej školy zišli deti aj dospelí, aby si zašportovali a užili krásne slnečné počasie v spoločnosti iných detí, priateľov, členov ZO SZPB. Pozvanie prijali aj ďalšie školy – ZŠ Koš, Kamenec p. Vt., Bystričany, Čereňany, Oslany, Horná Ves, ktoré poslali svojich súťažiacich. Beh SNP organizovala obec, ZO SZPB Zemianske Kostolany, ZŠ Zem. Kostolany. Do jednotlivých kategórií bolo prihlásených 224 bežcov v 14 kategóriách detských a žiackych a 1 kategória bola pre vojakov z miestneho VÚ. Ako hosť sa Behu SNP zúčastnil Ivan Kováč, bývalý československý reprezentant v behu na 1500 m, člen Dukly Banská Bystrica, 11-násobný Majster Československa, štartoval na Majstrovstvách Európy. Po skončení športovej kariéry bol dlhé roky športovým redaktorom v bansko-bystrickom rozhlase.

Preteky moderoval ďalší náš rodák Mgr. Pavol Ziat'ko a hosťom bol aj Ing. Štefan Karak, bežec vo vytrvalostných kategóriách.

Spomedzi detí z našej obce sa najlepšie umiestnili:

deti z MŠ – Aneta Rybárová, Stela Hrušková, Jakub Gajdošík, Nikodém Mojžiš, Matúš Perniš, Mia Mária Fiová, Patrik Sedláček,

zo základnej školy sa na stupni víťazov umiestnili – Nina Pavkejšová, Jakub Záborský, Jozef Boris, Valentína Chrenová,

vojaci z VÚ – Marcel Grom, Martin Adamec, Stanislav Varačka.

Pretekárska trať ako každý rok viedla od ZŠ, cez ulice Partizánska, Ľ. Štúra, Komenského a cieľ bol znova pred ZŠ. Na bezpečný prechod dohliadali usporiadatelia zo ZO JDS.

12 Mimoriadne udalosti

12.1 Zápach v celej obci

Hoci sú obyvatelia v celej obci už vycvičení na nečakané udalosti – hluk, prach, zápach z chemikálií a maštalného hnoja či siláže z polí, predsa ich dňa 7. marca 2018 vo večerných hodinách prekvapil a zarazil neidentifikovateľný zápach, ktorý zamoril všetky ulice. Do obce boli privolané záchranné zložky – hasiči, ako aj pracovníci SPP, pretože obyvatelia sa obávali úniku plynu.

Nenašiel sa však pôvodca zápachu, ani zdroj, odkiaľ sa šíril. Nepříjemný zápach pociťovali občania aj na druhý deň v ranných hodinách. Keďže ani plynári, ani pracovníci chemického laboratória zo Slovenskej Ľupče neurčili druh látky, ktorá zapáchala v celej obci, a pritom bola lokalizovaná len na území našej obce, ale v okolitých dedinách nie, na druhý deň sa prešli pracovníci obce po všetkých uliciach a podnikateľských objektoch, až na Ulici domovina, v priemyselnom areáli súkromného podnikateľa z Bratislavy, našli odstavený kontajner so zapáchajúcou látkou. Na pokyn úradov ho majiteľ musel odviezť do príslušného zariadenia na likvidáciu týchto látok v Českej republike.

12.2 Bitka s následkom smrti

Dňa 8. júla vznikol incident medzi dvoma občanmi z našej obce, ktorí ho riešili vzájomnou bitkou. Na druhý deň po bitke staršieho z nich, 65-ročného muža, našla v dopoludňajších hodinách jeho príbuzná už mŕtveho.

12.3 Vláračka s krádežou

V noci z 21. júla (sobota) na 22. júla 2018 (nedeľa) neznámi páchatelia vnikli do stánku s novinami na miestnej tržnici a ukradli alkohol. Značná bola aj škoda na majetku, pretože zloději rozbili sklenenú výplň dverí.

12.4 Dopravná nehoda

V pondelok 23. júla 2018 v ranných hodinách sa zrazil osobný vlak v smere do Novák s nákladným autom, ktoré prechádzalo po ceste vedúcej cez koľaje a smerovalo do ENO, odkiaľ vyvážalo stabilizát na skládku. Auto sa prevrátilo, zranený bol šofér, ktorého museli z auta vystrihnúť hasiči, ale aj vlakvedúci z osobného vlaku. Cestujúci, ktorých bolo vo vlaku 59, zranení neboli. Doprava na úseku Nováky – Zemianske Kostolany bola prerušená až do večera, pretože došlo aj k vykoľajeniu jedného z dvoch vozňov a poškodeniu koľaje aj betónových podvalov. Pri udalosti zasahovali hasiči aj policajti a Záchraná zdravotná služba.

13 Počasie

Už sme si zvykli na každoročné prekvapenia a výkyvy pri hodnotení počasia na našom území a v našom regióne. Prišli samozrejme aj v roku 2018.

V januári bol spočiatku prijateľný priebeh vývoja počasia, neskôr prišli oblaky a dážď. Prvá dekáda mesiaca zavŕšilo mierne ochladenie, až 16. januára napadol prvý sneh vo väčšej vrstve a teploty pod nulou. Sneh nemal dlhé trvanie.

Vo februári sa prejavuje veľmi mierna zima s nočnými teplotami málo pod nulou, denné vystupujú na 5 – 6°C. Býva zamračené, niekedy s drobným mrholením a sneh padol len ako poprašok ani nie v súvislej vrstve. V druhej polovici mesiaca nastalo ochladenie, v noci na -8°C, cez deň okolo nuly až 4°C, občas snežilo, ale len nakrátko, 1 – 2 dni. Koniec mesiaca bol studený, nočné teploty klesli až na -12°C, denné ukazovali -5 až -7°C.

Na začiatku marca konečne mrazy poľavili, keď stúpali nad nulu najprv denné teploty, v ďalšom týždni sa aj nočné teploty zvýšili nad nulu. Po niekoľkých pekných a teplejších dňoch prišlo v strede mesiaca znova ochladenie – denné teploty sa udržiavali okolo nuly, nočné klesali na -5°C.

Celkom sa oteplilo až v apríli, na konci mesiaca sme sa ocitli vlastne už v príjemných letných teplotách, takže sme skoro zo dňa na deň prešli na letné oblečenie. Po dlhej zime vyšli na polia a do záhrad aj poľnohospodári a záhradkári. Koniec mesiaca je pekný, slnečný, teploty vystupujú až na 25°C.

V máji sme zažívali príjemné, teplé počasie s ustálenými teplotami. Prišla pekná, i keď skorá jar bez mrazov, na druhej strane sa stále ukazuje nedostatok vlhky, dážď osviežil pôdu až v polovici mája. Toto mierne počasie s teplotami okolo 25°C a niekoľko dní aj do 30°C pokračovalo aj v júni. Koniec mesiaca však bol veľmi chladný, prišli časté dažde aj s búrkami a teploty klesli na 18 – 21°C, v noci okolo 11°C. Vegetácia bola posunutá dopredu až o 2 týždne, skôr dozrieva ovocie aj úroda na poliach, žatva v južných oblastiach začala už na konci júna.

Začiatok mesiaca júla bol na prvý prázdninový mesiac netypicky chladný pre toto ročné obdobie, s dostatkom zrážok a občasnými búrkami, ktoré nás zachytili len okrajovo, nenarobili škody na majetku. Zato na konci mesiaca už nastúpila celkom iná klíma, teploty rýchlo stúpali, a odrazu, na prelome mesiacov júl a august sme tu mali tropické počasie s teplotami okolo 30°C. Skutočné horúčavy s dlhotrvajúcimi a únavnými teplotami nielen nad 30, ale aj 32°C v našej oblasti nás potrápili v prvom augustovom týždni a pokračovali. Všetky oblaky sa vypršali po okolí, kde narobili väčšie škody, u nás však nepršalo, preto bolo veľké sucho. Ovocie zo stromov, bohato zarodených, predčasne opadáva spolu s listami, tráva je vypálená, zelenie sa len v častiach, ktoré sú zavlažované. Za dlhotrvajúcim teplom už netreba chodiť do južných krajín, máme ho už aj v strednej Európe. Iné krajiny zas trpia prudké prívalové dažde ničiace prírodu, skrátka, počasie je nevyspytateľné a vracia sa nám to, čím sme si životné prostredie ničili dlhé desiatky rokov. Horúčavy poľavili až na konci augusta.

Začiatok septembra priniesol ochladenie na príjemných 28 – 29°C, ale v noci teploty klesajú aj pod 20°C, ráno dokonca na 10°C. Na konci mesiaca septembra sa značne ochladilo, cez deň síce býva okolo 20 – 25°C, ale v noci teploty klesajú na 2°C, až na nulu.

V októbri sa nám vrátilo pekné, skoro letné počasie s teplými dňami a na toto obdobie aj nocami, ešte stále kvitnú kvety v záhradkách a jesenné ovocie sa drží na stromoch. Sme svedkami prekonania teplotných rekordov, pretože teploty cez deň, na obed, vystupujú až na 25°C, v noci sa ale ochladzuje. Občas nás potrápil silný vietor, v našich končinách neobvyklý, ktorý polámal a niekde z koreňov vyvracal stromy. Začiatok novembra bol teplý, ešte stále sa nenosí zimné oblečenie a obuv, no občas zafúkne studený vietor ako predzvesť zimy. V prírode pociťujeme málo zrážok, no zato slnka je dostatok.

December si starší obyvatelia pamätajú ako mesiac, kedy zima už udrela plnou silou, s mrazom a snehom. To už dávno nie je pravda. Štatistiky dokazujú, a potvrdil to aj rok 2018, že v decembri je skôr mierne počasie, bez väčších výkyvov. Prišli už aj nočné mrazy, v priebehu niekoľkých dní sa dokonca ochladilo na -8°C. Počas Vianoc bolo síce chladno, ale niekde, aj u nás, pršalo a prevládalo nevlúdne počasie s teplotami málo nad nulou.

Záver

Za nami je ďalší rok, ktorý pribudol medzi tie ostatné, čo sme už prežili. Bol vyplnený činnosťou, štúdiom aj oddychom a zábavou. Pred naším zrakom sa diali udalosti, prechádzali dejiny, vyrastali osobnosti. Mnoho z toho, čo sme dnes a včera prežili, možno prejde do zabudnutia, do popredia sa pretlačia nové udalosti a problémy, ktoré budú riešiť nové generácie, tak, ako celé garnitúry ľudstva pred nami. Podstatné je, aby všetci v ktoromkoľvek čase a v ktorejkoľvek ľudskej

spoločnosti, mali za cieľ jediné – zveľaďovať a budovať svoje prostredie, žiť pre blaho svoje, svojej rodiny, okolia, pracovného kolektívu a starať sa o to, aby ďalšie generácie mohli žiť a bývať v našej obci, na našej ulici, v našej krajine. Mnohí na to zabúdajú, keď žijú len pre seba a nezáleží im na tom, akú spúšť po sebe zanechávajú. Všetky udalosti roku 2018 v našom obecnom spoločenstve viedli k tomu, aby sa ľuďom žilo lepšie, s vyššou životnou úrovňou ako pred desiatkami rokov. Starší obyvatelia vedia porovnať, v čom sa život zlepšil, čo bolo lepšie v minulosti. Mladí sa však tešia na budúcnosť, tak im ju doprajme, učme ich, aby nerobili rovnaké chyby ako ich rodičia a prarodičia. Možno sa vrátia aj do roku 2018 a zhodnotia, čo bolo prospešné a z čoho sa môžu poučiť.